

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/175/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113215603
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2013:6113215603.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o mal. I. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, t. č. umiestnenú v Diagnostickom centre Q. Q., I. XX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, dieťa matky K. Š., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ž.O. R. R. XXX, t. č. bytom D. D., N. XX a otca S. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom Ž. R. R. XXX, o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, takto

rozhodol:

Súd nad maloletou I. Q., nar. XX. XX. XXXX n a r i a ď u j e ústavnú starostlivosť.

Súd u r č u j e , že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletou I. Q., nar. XX. XX. XXXX sa bude realizovať v Reedukačnom centre U. K., N. X.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej I. Q.Ň., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 40 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra U. K., N. X, počnúc dňom umiestnenia maloletej do tohto zariadenia.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej I. Q., XX. XX. XXXX výživným vo výške 35 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra U. K., N. X, počnúc dňom umiestnenia maloletej do tohto zariadenia.

Týmto zároveň dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Partizánske č. k. 5Nc/620/2000-11 zo dňa 09. 01. 2001 vo výroku o výchove maloletej a rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/101/2005-66 zo dňa 17. 08. 2005 vo výroku o výžive maloletej.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/175/2013-5 zo dňa 12. 06. 2013 podľa § 81 ods. 1, 3 OSP začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou.

Kolíznym opatrovníkom uviedol, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. Do umiestnenia v diagnostickom centre maloletá žila v jednej domácnosti spolu s matkou. Maloletá je v evidencii ich úradu od mája 2012, kedy ZŠ maloletej avizovala jej záškoláctvo. S matkou a maloletou bola začatá ich úradom spolupráca, ktorá bola spočiatku náročná, matka s maloletou boli opakovane predvolávané na ich úrad, na ktorý sa nedostavili. Následne matka s maloletou začali spolupracovať, pri pohovoroch boli viackrát dôrazne upozornené na povinnosť plnenia si povinnej školskej dochádzky maloletou. Matka neskôr priznala výchovné problémy s maloletou, ktoré spočívali nielen v záškoláctve,

ale aj nerešpektovaním jej ako autority. Pri pohovore uvádzala, že spočiatku sa maloletá netúlala, chodila domov načas, ale v jej domácnosti nepomáhala, odvrávala, niekedy sa vulgárne vyjadrovala na jej adresu a nerešpektovala jej príkazy. Neskôr pri pohovoroch matka uvádzala, že maloletá viackrát zobrala peniaze z domácnosti a neprišla domov alebo matku vymkla. Nad maloletou bolo preto ich úradom nariadené výchovné opatrenie, ktoré sa vykonávalo v spolupráci so ZŠ maloletej a referátom poradensko-psychologických služieb. V januári 2013 ich úradu bolo doručené podozrenie zo spáchania trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže matkou, pretože maloletá v školskom roku 2012/2013 vymeškala 197 vyučovacích neospravedlnených hodín. Maloletá však už v predchádzajúcom školskom roku, t. j. v šk. roku 2011/2012, mala nepravidelnú dochádzku, jej správanie v škole síce bolo dobré, na hodinách sa správala slušne, rešpektovala vyučujúcich. V auguste 2012 bolo začaté trestné stíhanie voči matke maloletej. Trestným rozkazom tunajšieho súdu bola matka maloletej uznaná za vinnú a bola podmiennečne odsúdená so skúšobnou dobou 12 mesiacov, ktorá matke uplynie v decembri 2013. Vo februári 2013 bolo voči matke opätovne začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Trestným rozkazom tunajšieho súdu bola matka uznaná za vinnú a bola odsúdená k trestu povinnej práce vo výmere 200 hodín. Voči trestnému rozkazu matka podala odvolanie a matke bol trest povinnej práce znížený na 150 hodín. Nariadené výchovné opatrenie preto ich úrad vyhodnotil ako opatrenie, ktoré nesplnilo svoj účel a následne podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorému súd vyhovel a maloletú dočasne odňal z osobnej starostlivosti matky a umiestnil do Diagnostického centra Lietavská Lúčka. Diagnostické centrum, v ktorom je maloletá už umiestnená doporučuje nad maloletou nariadiť ústavnú starostlivosť a jej umiestnenie v Reedukačnom centre Zlaté Moravce. V rámci prebiehajúceho konania otec maloletej uvádzal, že je vo veľmi nepriaznivej finančnej situácii, žije s matkou, ktorá má vážne zdravotné problémy, stará sa o ňu a preto nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloletú a súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou. Matka pri pohovoroch vyjadrila zásadne nesúhlasné stanovisko s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktoré odôvodňovala tým, že si nevie predstaviť, že by nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť, pretože už súčasné odlúčenie nepriaznivo vplyva na jej psychiku a psychiku maloletej.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou nesúhlasí, pretože 1/ chce, aby maloletá bola späť, 2/ pretože otec od 2 rokov maloletej sa o ňu nezaujímal, nevie, prečo by mala ísť k nemu, 3/ pretože si myslí, že maloletá sa polepšila, keď za ňou chodí, tak maloletá plače, nechce byť v zariadení, 4/ pretože maloletá by bola sklamaná z toho, že by mala zostať v zariadení, počíta s tým, že sa vráti domov. Matka maloletej uvádzala, že žiadne výchovné problémy s maloletou neboli, pokiaľ sa nedostala do nevhodnej partie kamarátov, čo sa stalo v šk. roku 2011/2012. Vtedy s maloletou začali problémy v súvislosti so záškoláctvom, riadnym nechodením do školy. O záškoláctve maloletej nevedela, že pretože chodila do práce o štvrtú, maloletá mala nachystané raňajky, desiatu. Zhruba po 2 - 3 týždňoch ju kontaktovala škola, ktorá jej oznámila záškoláctvo maloletej. V novembri 2012 preto dala v práci výpoveď a odvtedy je nezamestnaná. Pri dochádzke maloletej do školy jej pomáhal aj priateľ, s ktorým žije v spoločnej domácnosti a ktorý maloletú priamo odviezol do školy, avšak cez prestávku maloletá ušla. Záškoláctvo s maloletou riešila pohovormi, pri ktorých vždy sľúbila, že sa polepší, čo sľubovala aj pred kolíznym opatrovníkom. Postupne ju maloletá prestala rešpektovať, nechcela pomáhať v domácnosti, stalo sa, že bola voči nej drzá, odvrávala, párkrát sa stalo, že jej zmizli drobné z peňaženky. Taktiež zistila, že maloletá fajčí. Matka maloletej zároveň uviedla, že na maloletú bola mäkká, pretože chcela, aby necítila, že nežije s otcom. Matka maloletej v súčasnosti býva s priateľom v 3-izbovom byte v podnájme, za ktorý uhrádzajú nájom vo výške 210 Eur. Od novembra 2012 je nezamestnaná, nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nepožiadala o podporu v nezamestnanosti, dávky v hmotnej núdzi. Brigádnickou činnosťou si mesačne privyrába od 300 do 400 Eur. Okrem maloletej inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Maloletá má 15 rokov, navštevuje 8. ročník ZŠ, záujmy má primerané veku, je zdravá.

Otec maloletej sa na pojednávanie nariadené na deň 15. 08. 2013 nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Na ďalšie pojednávanie nariadené na deň 10. 09. 2013 sa nedostavil, svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnil, nepožiadala o odročenie pojednávania. Súd preto postupoval v zmysle § 101 ods. 2 OSP a konal a rozhodol v neprítomnosti otca s prihliadnutím prítom na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

V danej veci súd zistil, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. Otcovstvo k maloletej bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na príslušnom matričnom úrade. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 5Nc 620/2000-11 zo dňa 09. 01. 2001 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/101/2005-66 zo dňa 17. 08. 2005 bolo naposledy zvýšené výživné otcovi na maloletú. Z dôvodu záškoláctva maloletej Úrad práce, soc. vecí a rodiny v Banskej Bystrici rozhodnutím č. 2012/184/TOK zo dňa 29. 01. 2013 nad maloletou nariadil výchovné opatrenie a to dohľad, ktoré vykonával v spolupráci s referátom poradensko-psychologických služieb a ZŠ maloletej. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/96/2013-18 zo dňa 27. 03. 2013 bola maloletá dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a maloletá bola odovzdaná do starostlivosti Diagnostického centra Lietavská Lúčka, Skalka 36, do ktorého bola maloletá aj dňa 25. 04. 2013 umiestnená. Diagnostické centrum Lietavská Lúčka vo svojej správe odporúča umiestnenie maloletej v režimovom zariadení do 18-tich rokov veku. Zo správy z diagnostického centra vyplýva, že správanie maloletej je veľmi problémové. Maloletá sa nedokáže primerane zaradiť do kolektívu, je konfliktná, vulgárna, snaží sa na seba siahnuť pozornosť, klame, vymýšľa si, je zlomyselná. Maloletá sa pred dievčatami chválila sexuálnymi skúsenosťami, ktoré sa gynekologickým vyšetrením nepotvrdili. Maloletá bez zábran rozpráva aj o užívaní alkoholu v domácom prostredí. Maloletá potrebuje pevne stanovené pravidlá, ktoré v domácom prostredí nemala stanovené, preto často ani netuší, že prekročila nejaké hranice slušného správania (napr. skákanie do reči). Maloletej chýbajú aj niektoré sociálne návyky. Matka pre maloletú nebola autorita, vo výchove bola benevolentná, kryla problémy maloletej vďaka čomu sa stupňovali. Maloletá však nie je v odpore voči autoritám, dokáže sa prispôbiť a postupne aj viac rešpektovať authority. Maloletá má slabo osvojené spoločensky zamerané sebaovládanie. Matka nedokáže zvládnuť problémové správanie maloletej. Maloletej chýbajú vo všeobecno-vzdelávacích predmetoch základné poznatky. Z matematiky má veľmi nízku vedomostnú úroveň a bolo odporúčané vrátiť sa k učivu až zo štvrtého ročníka ZŠ. Matka maloletú v zariadení navštevuje, je s ňou aj v písomnom, telefonickom kontakte.

Zo správy zo sociálneho zisťovania v domácnosti otca vyplýva, že otec maloletej žije spolu so svojou matkou v 3-izbovom rodinnom dome, v súčasnosti je práceneschopný, má veľké finančné problémy, zabezpečuje starostlivosť o svoju matku, ktorá má vážne zdravotné problémy. Pri sociálnom šetrení uvádzal, že zatiaľ si maloletú nemôže dať zveriť do svojej osobnej starostlivosti a súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou.

Na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 4T/123/2012 sa voči matke viedlo trestné stíhanie. Trestným rozkazom č. k. 4T/123/2012 zo dňa 16. 11. 2012 bola matka uznaná za vinnú zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže a matke bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 12 mesiacov. V rámci vyšetrovania bola vypočúvaná ako svedkyňa triedna učiteľka maloletej. Z jej výpovede vyplynulo, že v školskom roku 2011/2012 maloletá mala 515 vymeškaných vyučovacích hodín, z toho 257 neospravedlnených. V rámci tohto konania bola vypočúvaná aj maloletá ako svedkyňa a vo svojej výpovedi potvrdila, že do školy nechodila pravidelne. Spočiatku mala z toho strach, že ju vidí niektorá učiteľka, ale neskôr si na to zvykla, doslova jej to začalo vyhovovať. Mama jej dohovárala, aby chodila do školy, vždy jej slúbila, že do školy bude chodiť, napriek tomu však do školy nešla. Maloletá vyjadrila ľútosť s tým, čo spôsobila matke, uvádzala, že si zobrala z celej veci ponaučenie a že v budúcnosti sa jej záškoláctvo nebude opakovať.

V konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 5T/36/2013 bola matka opakovane uznaná za vinnú za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a matke bol uložený trest povinnej práce vo výmere 150 hodín. V rámci vyšetrovania bola vypočúvaná ako svedkyňa triedna učiteľka maloletej, ktorá uviedla, že od 01. 09. 2012 do 18. 02. 2013 maloletá vymeškala spolu 443 hodín, z toho 252 neospravedlnených. Triedna učiteľka maloletej zároveň uviedla, že podľa slov spolužiakov maloletá fajčí a pravdepodobne požíva alkoholické nápoje. Mimo školy sa stýka so staršími chlapcami, ktorí majú mať okolo 25 rokov a v tejto partii má aj priateľa.

Z potvrdenia Reedukačného centra Zlaté Moravce vyplýva, že maloletá môže nastúpiť na výkon ústavnej starostlivosti odo dňa 26. 08. 2013.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 35 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého maloleté dieťa má byť umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 81 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Z vyššie citovaného zákonného ust. § 54 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že nariadeniu ústavnej starostlivosti ako najkrajnejšiemu riešeniu predchádza zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Ústavnú starostlivosť súd podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine môže nariadiť len v prípadoch, ak 1/ výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo 2/ výchova maloletého dieťaťa je vážne narušená alebo 3/ rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. Maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky. V školskom roku 2011/2012 začali výchovné problémy s maloletou, ktoré spočívali v jej záškoláctve, ktoré sa stupňovalo, maloletá v školskom roku 2011/2012 vymeškala 257 neospravedlnených hodín a v šk. roku 2012/2013 do 18. 02. 2013 vymeškala 252 neospravedlnených hodín. Z dôvodu záškoláctva maloletej, ktoré malo stupňujúcu tendenciu nad maloletou Úradom práce, soc. vecí a rodiny v Banskej Bystrici bolo nariadené výchovné opatrenie - dohľad, ktoré sa vykonávalo v spolupráci s referátom poradensko-psychologických služieb a školou maloletej. Nariadené výchovné opatrenie však nespĺnilo svoj účel, maloletá si naďalej neplnila svoju povinnú školskú dochádzku. Z dôvodu záškoláctva maloletej bola matka 2-krát uznaná za vinnú z prečinu ohrozovania mravnej výchovy, za čo bola aj právoplatným rozhodnutím súdu odsúdená. Maloletá pod vplyvom nevhodných kamarátov, ktorí sú od nej starší, prestala matku rešpektovať, začala jej odvrávať, fajčiť, nepomáhala v domácnosti a nie je vylúčené, že požívala aj alkoholické nápoje. Maloletá si tak neplní svoje povinnosti v zmysle § 43 ods. 2, 3 Zákona o rodine tým, že nerešpektuje matku, neprejavuje jej primeranú úctu, primerane svojim schopnostiam si neplní školské povinnosti, fajčením, príp. požívaním alkoholických nápojov ohrozuje vlastné zdravie. Matka pre maloletú nie je autoritou, nedokáže napriek svojej snahe zvládať výchovu maloletej a jej problémové správanie. Matka vo výchove maloletej bola doposiaľ benevolentná, nestanovila maloletej pevné pravidlá, v dôsledku čoho maloletej chýbajú niektoré sociálne návyky a má slabo osvojené spoločensky zavedené sebaovládanie. Matka napriek tomu, že skončila pracovný pomer preto, aby zabezpečila pravidelnú dochádzku maloletej do školy, maloletá sa dopúšťala záškoláctva, zo školy počas prestávky utekala a z toho dôvodu jej chýbajú základné poznatky zo všeobecno-vzdelávacích predmetov a z matematiky má veľmi slabú vedomostnú úroveň a je u nej nutné vrátiť sa k učivu z matematiky až do štvrtého ročníka ZŠ. Otec maloletej v súčasnosti nemôže pre finančné problémy a starostlivosť o svoju matku, ktorá má vážne zdravotné problémy, prevziať na seba osobnú starostlivosť o maloletú. Súd preto

dospel k záveru, že za daného stavu sú nielen splnené podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, ale samotné nariadenie ústavnej starostlivosti je jediným riešením preto, aby maloletá bola vedená k plneniu svojich povinností a bola vyňatá spod vplyvu nevhodných kamarátov. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na stanovisko diagnostického centra, ktoré doporučovalo súdu nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletou do 18-teho roku jej veku, ale tiež skutočnosť, že samotná maloletá pred matkou, kolíznym opatrovníkom, ako aj v rámci trestného konania vedeného voči matke prisľúbila riadnu dochádzku do školy, avšak svoj sľub doposiaľ nikdy nespĺnila. Je preto len na maloletej, aby súdu preukázala zmenu svojho postoja k plneniu svojich povinností a súd nevyklučuje, že tak ako si začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti, si z úradnej moci začne konanie aj o jej zrušenie. Súd v zmysle § 55 ods. 1 Zákona o rodine bude pravidelne sledovať spôsob výkonu ústavnej starostlivosti nad maloletou v spolupráci so zariadením určeným na realizáciu ústavnej starostlivosti ako aj kolíznym opatrovníkom.

Súd podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine zároveň určil, že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletou sa bude realizovať v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, ktoré maloletú môže v súčasnosti vo svojom zariadení umiestniť.

Nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou rodičom nezaniká ich zákonná vyživovacia povinnosť. Rodičia maloletej nemajú inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka je v súčasnosti nezamestnaná, nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, brigádnickou činnosťou si mesačne privyrába 300 až 400 Eur. Otec maloletej poberá invalidný dôchodok vo výške 205,20 Eur. Maloletá má 15 rokov, navštevuje 8. ročník ZŠ, je zdravá, záujmy má primerané veku. Vzhľadom na takto preukázané odôvodnené potreby maloletej, jej vek a možnosti, schopnosti rodičov, matku zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 40 Eur mesačne a otca výživným vo výške 35 Eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť rodičov na maloletú súd určil v zmysle § 81 Zákona o rodine do Reedukačného centra Zlaté Moravce, v ktorom sa ústavná starostlivosť nad maloletou bude realizovať a to počnúc dňom umiestnenia maloletej do tohto zariadenia.

Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy rozhodované o výchove maloletej a to rozsudku Okresného súdu Partizánske č. k. 5Nc 620/2000-11 zo dňa 09. 01. 2001 a rozsudku, ktorým naposledy bolo určené výživné na maloletú a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/101/2005-66 zo dňa 17. 08. 2005.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.